

KONCEPCIJA PAR FARMACEITU UN FARMACEITA ASISTENTU TĀLĀKIZGLĪTĪBU: PAMATPRINCIPI

1.princips: Piedalīšanās tālākizglītībā ir saistoša visiem aptiekā strādājošiem sertificētiem farmaceitiem, farmaceitiem un farmaceita asistentiem

Profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidošana, kvalifikācijas celšana un izglītošanās ir farmaceitu un farmaceita asistentu (farmācijas speciālistu) pienākums visā profesionālās darbības laikā, tādēļ piedalīšanās tālākizglītības pasākumos ir obligāts priekšnosacījums visu LFB Farmaceitu un farmaceita asistentu reģistrā iekļauto farmaceitisko aprūpi sniedzošo speciālistu profesionālās prakses turpināšanai, kā tas noteikts Farmācijas likumā (38.p. 2.p.): „Farmaceits un farmaceita asistents, kurš strādā aptiekā, ceļ profesionālo kvalifikāciju, piedaloties Latvijas Farmaceitu biedrības atzītā tālākizglītības procesā.”

2.princips: Līdzdalība tālākizglītībā ir saistīta ar farmācijas speciālistu reģistrāciju LFB Farmaceitu un farmaceita asistentu reģistrā

Farmācijas speciālistu tālākizglītības sistēma tiek saistīta ar LFB Farmaceitu un farmaceita asistentu reģistru, kurā tiek apkopota arī informācija par katra speciālista līdzdalību tālākizglītības procesā. Tālākizglītības prasību izpilde nodrošina speciālista reģistrācijas saglabāšanos. Bez tam līdzdalība LFB atzītā tālākizglītības procesā ir priekšnoteikums turpmākai profesionālai attīstībai un kvalifikācijas paaugstināšanai, piemēram, sertifikācijai un atkārtotai sertifikācijai.

3.princips: Tālākizglītības mērķis ir veicināt LFB definēto profesionālai darbībai nepieciešamo kompetenču pilnveidošanu:

Aptiekās strādājošo farmācijas speciālistu profesionālās darbības uzdevumi ir:

- sabiedrības un iedzīvotāju vajadzībām un drošībai atbilstošas zāļu un medicīnas preču aprites nodrošināšana;
- farmaceitiskās aprūpes sniegšana, novēršot un risinot visas ar zāļu lietošanu saistītās iedzīvotāju problēmas;
- sabiedrības veselības veicināšana aptiekā savas kompetences ietvaros;
- agrīna iespējamu slimību atklāšana aptiekā savas kompetences ietvaros, lai pacientus ar palielinātu slimības risku vai iespējamu slimību nosūtītu uz konsultāciju pie ārsta.

Tālākizglītības mērķis ir farmācijas speciālistu profesionālās darbības kvalitātes saglabāšana, pilnveidošana un uzlabošana, kā arī jaunu darbības virzienu izstrāde un attīstība, tādēļ tālākizglītības pasākumiem jānodrošina attiecīgo profesionālo zināšanu, prasmju un kompetenču pilnveidošana. Latvijas Farmaceitu biedrības pienākums ir sadarbībā ar augstskolu speciālistiem, valsts iestāžu un darba devēju pārstāvjiem izstrādāt, aktualizēt un papildināt farmācijas speciālistu kompetenču sarakstu, kurā atspoguļotas profesionālās darbības uzdevumu īstenošanai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

4.princips: Tālākizglītības sistēma veicina līdzdalību jauno speciālistu apmācībā, sabiedrības izglītošanā un zinātniskā darbībā

Lai veicinātu farmācijas speciālistu līdzdalību topošo farmācijas speciālistu apmācībā, zinātnisko darbību, iesaistīšanos sabiedrības un speciālistu izglītošanā par farmācijas jautājumiem, tālākizglītības pasākumiem tiek pielīdzināta arī prakses vadīšana farmācijas studentiem un topošajiem farmaceita asistentiem, zinātniska referāta nolasīšana vai stenda referāts, lekcijas nolasīšana veselības aprūpes specialitāšu studentiem, speciālistiem vai iedzīvotājiem, zinātniska vai izglītojoša publikācija zinātniskajos un

profesionālajos medijos. Lai veicinātu tālākizglītības pieejamību farmācijas speciālistiem, par piemērotu apmācību formu tiek atzītas arī neklātienas apmācība.

5.princips: Piedalīšanās tālākizglītībā tiek vērtēta atkarībā no studiju darba apjoma

Farmācijas speciālistu tālākizglītības pasākumi tiek vērtēti tālākizglītības punktos atkarībā no studiju darba apjoma akadēmiskās stundās, apmācību formas un zināšanu, prasmju, kompetenču apguves novērtējuma. Viena akadēmiskā stunda ir studiju darba laika vienība, kuras ilgums ir 45 minūtes.

6.princips: Tālākizglītības sistēmu uzrauga Farmaceitu profesionālās kvalifikācijas sertifikācijas komisija

Farmaceitu profesionālās kvalifikācijas sertifikācijas komisija uzrauga un kontrolē farmācijas speciālistu profesionālās tālākizglītības sistēmas darbību, tālākizglītības pasākumu un aktivitāšu atbilstību noteiktajiem kritērijiem un tālākizglītības prasību izpildi attiecībā uz individuāliem farmācijas speciālistiem.

Tālākizglītības pasākuma organizētājs uzņemas pilnu atbildību par profesionālā tālākizglītības pasākuma saturu un plānu, kā arī pasākuma dalībniekiem un Farmaceitu profesionālās sertifikācijas komisijai sniegtās informācijas patiesumu.

7.princips: Tālākizglītības sistēma veicina aktīvas apmācību metodes un aktīvu līdzdalību tālākizglītībā

Tālākizglītības pasākumiem jānodrošina zināšanu, prasmju un kompetenču praktiska pielietošana profesionālā ikdienas darbībā. Tādēļ tālākizglītības sistēmas uzdevums ir veicināt aktīvu apmācības metožu (problēmu risināšana, gadījumu analīze, praktiskā pielietojuma analīze u.c.) izmantošanu mācību procesā. Visiem tālākizglītības pasākumiem jāveicina problēmu risināšanas un kritiskās domāšanas prasmes un jābūt pielietojamiem farmācijas praksē. Pasākumi, kuros izmantotas aktīvas mācību metodes, par vienu studiju laika vienību tiek vērtēti ar lielāku tālākizglītības punktu skaitu. Lai veicinātu speciālistu aktīvu līdzdalību apmācību procesā, tālākizglītības pasākumos jāiekļauj dalībnieku gala zināšanu, prasmju un/vai kompetenču pārbaudījums. Neveiksmīga pārbaudījuma nokārtošana ļauj saņemt ne vairāk par 50% novērtējuma tālākizglītības punktos.

8.princips: Ar zāļu apriti saistīto uzņēmumu ietekmei uz tālākizglītību ir jābūt caurskatāmai

Zāļu apritē iesaistīto aptieku, aptieku ķēžu, zāļu lieltirgotavu, zāļu ražotāju un to pārstāvju līdzdalība farmācijas speciālistu profesionālās tālākizglītības pasākumu un kursu organizēšanā un īstenošanā ir atbalstāma un veicināma, taču komerciālajai ietekmei uz profesionālās tālākizglītības saturu un rezultātu ir jābūt caurskatāmai un zināmai gan tālākizglītības pasākumu dalībniekiem, gan Farmaceitu profesionālās kvalifikācijas sertifikācijas komisijai.

9.princips: Farmaceitu un farmaceitu tālākizglītības sistēmas prasības tiek ieviestas pakāpeniski, nosakot piecu gadu pārejas periodu

Stājoties spēkā jaunajai farmaceitu un farmaceitu asistentu profesionālās tālākizglītības sistēmai, tiek noteikts 5 (piecu) gadu pārejas periods, kura laikā jaunie tālākizglītības sistēmas nosacījumi tiek saskaņoti ar farmaceitu profesionālās kvalifikācijas sertifikācijas sistēmu un tās ietvaros tiek mainītas prasības sertificēta farmaceita profesionālai tālākizglītībai, kā arī atkārtotas sertificēšanas periodiskums – no 3 gadiem uz 5 gadiem. Pārejas periods farmācijas speciālistus ļauj pārreģistrēt pakāpeniski, nodrošinot pilnvērtīgu tālākizglītības uzraudzīšanu jaunās sistēmas ietvaros.